

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Historica Relatio De Potentissimi Regis Mogor

Peruschi, Giambattista

Mogvntiae, 1598

VD16 P 1672

Exemplvm Prioris Epistolæ, A P. Organtino Brixiano Societatis Iesv Meaco
Iaponiae datæ. Pax Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65012)

EXEMPLVM
 BINARVM EPI-
 STOLARVM A P. OR-
 GANTINO BRIXIANO SOCIETA-
 TIS IESV MEACO IAPONIAE AD
 Reuerendum in CHRISTO P. CLAUDI-
 VM AQUAVIVAM Præpositum Generalem
 datarum, de proxima spe vniuersæ Iaponiæ
 ad CHRISTI Ecclesiam adiun-
 gendæ.

EXEMPLVM PRIORIS
 EPISTOLAE, A P. ORGANTINO
 BRIXIANO Societatis IESV Meaco
 IAPONIAE datæ.
 PAX CHRISTI.

DVAE res non mediocriter hoc an-
 no M. D. XCIV. nos affligerunt:
 primum diuturna P-Visitatoris, &
 Reuerendis. Episcopi, quem iam
 in Chinam peruenisse ex literis
 Manilianorum cognouimus, absentia: dein-
 de, quod naus, quæ solet quotannis huc ex In-
 dia appellere, & omnium harum Societatis
 domorum, maximè autem Collegij, Nouitia-
 tus, & Seminarij necessariam annonam aduchere,
 hæc

HISTORICA RELATIO

hac vice non aduenerit. Nec minus eadem nauis afflixit omnes horum regnorum Dominos, mercatores, & alios id genus homines, qui iam pridem illam ferici, aliarumq; rerum pretiosarum, quæ ex China, India & Europa in Iaponē illa naui inferebantur copiam, non parum commodam & opportunam esse experti fuerant. Et iam Meaci, ubi degimus, tanta eiusmodi rerum laboramus inopia, vt commiseratione dignum sit, audire quotidianas hominū querelas de dicta naui hoc anno desiderata. Verum quia confidimus DEUM more suo id conuersurum in maius aliquod bonum, non possumus non in omni eius beneplacito acquiescere.

MEACI, quod ex alijs litteris V. P. intellexerit, duobus iam annis degimus, ego, & P. Franciscus Perez cum tribus fratribus Iaponijs, Vincentio, Paulo & Ioanne, cæteraq; familia; numerum attigimus trigesimum; omnes, Deo propitio, viribus integri: atq; ego imprimis: nam beneficio thermarum quæ in his partibus sunt, laus Deo, non parum eas confirmaui.

QVOD ad fructum attinet, hoc biennio ex messe, tam veterum, quam nouorum Christianorum collectum, si conferamus cum superiorum annorum, in quibus libertate adhuc nostra utebamur, fructu, fateri debemus esse maximum. Omnes enim Christiani præsentis Ecclesiæ calamitate tantopere ad complectendam virtutem excitati sunt & accensi, vt merito infinitas gratias Domino agere debeamus. Distributi sunt omnes in certos cætus vel congregationes. In quaq; congregatione omnibus Dominicis habetur ab
istis

istis nostris fratribus concio; agitantur quoque consilia, & collationes de singulorum necessitatibus tam corporalibus quàm spiritalibus. In his sancitum est, quemadmodum singuli quoque mense semel suo ordine sacro Missæ interesse possint in diuersis, quas hic habemus, ædibus, atque etiam in ipsis ædibus Christianorum; idque ne notabilis aliquis numerus conueniret in domo, quam nos incolimus, cauerenturque omnia quæ hoc tempore citra periculum publice fieri non possunt. Instituumus opus quoddam non absimile, Monti pietatis, quem vocant; quod valebit quoque ad præstandū auxilium pauperibus infirmis. Id quoniam placuit omnibus dictis Christianis, factum est, vt quo die initium eius datum est, plus quam trecenti aurei coronati collecti fuerint; prorsusque in Deo confidimus, paucis mensibus, vbi certo constiterit eius operis fructus, nos millenarium aureorum numerum excessuros. Et si Deus vitæ vsuram nobis prorogarit, curabimus vt ex hoc opere ingens existat conuersionis gentilium, maximè eorum qui Meaci degunt, & operibus misericordiæ plurimum commouentur, prouentus.

AD numerum eorum qui desertis idolis CHRISTO nomen dederunt, hoc biennio adiuuante diuina gratia magna facta est accessio: atque in hoc quidem loco, vbi ego versor, plus quam sexcentorum capitum, qui magna parte sunt nobilitate generis clari; nonnulli etiam viri Principes (de quibus forte N. P. Viceprouincialis separatim ad V. P. conscribet) & non dubiam nobis pollicentur egregiæ sementis spem ad
prox-

HISTORICA RELATIO

proximam omnium harum partium conuersionem. In presentia verò id summæ voluptati nobis est, oculis vsurpare in neophytis istis Christianis tantum ardorem res nostras cognoscendi, diuinumque nomen latius, etiam contra Regis Iaponij edictum propagandi. Quare ita abunde satisfactum est nobis, vt iam maiorem prædicandi Euangelij libertatem non admodum postulemus. Messis copiosa est, immò copiosior, quam V. P. existimare vel suspicari possit. Vtinam diuinæ Maiestati placeat suæ misericordiæ oculos in summam huius vineæ inopiam conijcere, multorumque excitare desideria ad eam excolendam, simulque V. P. commouere, vt magnam aliquam operariorum manum extrudat: nam paulatim seniores qui hætenus hic vixerunt, vita excedunt: reliqui verò vel ætate vel morbis fracti, vel laboribus debilitati, ne millesimæ quidem parti hominum conuersorum iuuandæ & instituendæ sufficiunt.

Commemorabo hic V. P. rem miram & auditu periuicundam. Quæ abacundonus Iaponiæ Dominus, quoniam Nangoiæ, quæ non magno interuallo à Firando & Nangasacho abest, in intimam rerum nostrarum, Lusitanarumque, dum ibi per hos duos proximos annos commoratus est, notitiam deuenit, longe quam ante hæc benignior nobis est factus. vt non obscure ex verbis quibusdam, quæ cognouimus ab eo in fauorem nostrum prolata, collegimus. Nam aliquando increpans filium Riulæ Christianum, qui cum alio quodam item Christiano

Riano

tiano vrbs Sacayanæ gubernacula tenet. Vide,
 inquit, vt optimam gubernandæ Urbis ratio-
 nem ineas, ob hanc & illam causam, atque et-
 iam quia lex vestra ita præscribit. Certo quoque
 autore, qui præsens audiuit, didicimus, coniu-
 gem eius tam bene ad res nostras affectam, vt
 quoties occasio se offert sermonem instituendi
 de nobis, ita loquatur, vt declaret se non lon-
 ge abesse à regno Dei, & complectenda lege
 Christiana. Quando verò Iaponiæ Dominum,
 vniuersa harum prouinciarum nobilitas Nan-
 goiam comitata est, factum est, vt quam pluri-
 mi, consuetudine Lusitanorum capti, ad reli-
 gionem Christianam affici cœperint, ac diserte
 quoque dixerint fore se Christianos, si ibi au-
 diendarum concionum, cognoscendæque veri-
 tatis fidei fieret potestas. Arridebant illis eorum
 mores, forma vestitus, & maximè quod è cingu-
 lo vel collo Rosaria, sacrarum reliquiarum Ag-
 norumque DEI thecas gestarent: sic vt eorum
 multi per Lusitanorum amicos, quam plurima
 Rosaria, atq; etiam Reliquiaria, ad quorum simi-
 litudinem alia multa hic postea fabrefacta sunt,
 extorserint: alij verò etiam denis vel duodenis
 scutatis vnum Rosarium coemerint. Imprimis
 autem placebant illis Cruces. Itaque factum est,
 vt tam Nangoiæ, quam hîc Meaci suspensis è col-
 lo crucibus & Reliquarijs incesserint, non ipsi
 solum, sed Principes viri omnes vsque ad Re-
 gem ipsum, eiusque nepotem nouum Qua-
 baccondonum. Maximam partem vestitu v-
 tuntur Lusitano: prorsus, vt quando aula a-
 liquantæ eorum multitudini forse obuiam
 prodi

HISTORICA RELATIO

prodit, non facile dignoscere possit, sintne Iaponij an Lusitani: & quidam ad hos imitandos etiam totam orationem Dominicam, & Angelicam salutationem memoriae mandarunt. Si sermo de Lusitanis incidat, semper de ijs bene loquuntur; dictitantque esse homines prudentes & humanos, animo liberali & magno. Ac certè, quando P. Visitator tanquam Legatus cum viginti quinque Lusitanis visendi Regis causa huc venit, Iaponij omnes tantopere eorum comitate, humanitate, morumque suavitate obstupefacti fuerunt, ut ab illo tempore semper declararint se non mediocriter erga illos affectos esse. Neque dubito nutu plane diuino legationem hanc nomine Proregis à P. Visitatore obitam fuisse, nam cum ante pro hominibus suspectis, vilibus & abiectis nos haberent, nunc opinionem illam animis suis penitus exemerunt, ac magnopere erga nos, nostraque omnia affici ceperunt. Mea quoque sententia Rex iste non longè à suscipienda luce Evangelica abesse videtur; maximè, cum eius nepos, & successor vehementer omnia nostra admiretur & amet; me quoque singulari amore, iam olim in minoribus notum, complectatur, quod re ipsa, missis ad me hoc biennio ducentis orizæ sarcinis præclare demonstravit. Idem sentio de huius urbis governatore, cuius filius charissimus, elegantissimo ingenio, suavissimisque moribus adolescens, ante menses duos, sacris aquis ablutus est, cum ageret annum ætatis decimum quintum. In eandem voluntatem propendēt quasi omnes horum Regnorum Principes & Domini. Qua in re clarissime orationum V.P. totiusque Societatis præ-

sens

præfens subsidium experimur & sentimus. Hac
 verò optima spe erecti, ex animo optamus no-
 stras quoq; preces Domino Deo nostro gratas esse
 & acceptas, quibus quotidie diuinam eius implo-
 ramus opē, vt multos dignetur operarios mittere
 in messem suam. Nec raro in eam cogitationē ve-
 nimus, vt omnino arbitremur benedictum P. N.
 I G N A T I V M magna ex parte hoc sæculo à Deo
 excitatum esse, vt opē industriaq; fociorum suorū
 vel hoc vnum Iaponiæ regnū ad C H R I S T V M
 perduceret, cui rei argumento esse potest, singu-
 laris illa Iaponiæ iuuandæ cura, à Patribus, qui ei
 in societatis gubernatione successerunt, & sigil-
 latim à P. Euerardo, & P. V. demonstrata, dum li-
 berali & munifica manu supplementa necessaria
 hætenus suppeditarunt. Quam curam & sollici-
 tudinem paternam maiorem in modum deside-
 ramus in animo P. V. auferescere & dilatari, quan-
 do Ecclesia hæc Iaponensis, ita electa, suo quodā
 iure efflagitare & promereri id videatur. nam cū
 toros iam septem vel octo años tam grauitè op-
 pugnata & concussa sit, digniorem esse eiusmodi
 auxilio, non solū ratio dicat, sed Dominus quoq;
 noster sancta sua doctrina & vita informat. Ergo
 lætitia exultet P. V. hoc nouo & optabili nuncio,
 & illico nobis succurrat. in hac enim re situm est
 omne solatium nostrum, omne gaudium, & om-
 ne harum animarum salus & præsidium.

I M P E R I V M Iaponiæ est penes hunc regem
 Quabacundonum, & quod à Iaponia condita au-
 ditum non est, ne vestigium quidem pedis in to-
 ta insula superest, quod illi non sit absolutè sub-
 lectum. Tanta autem pace & tranquillitate impe-
 rat,

E

rat,

HISTORICA RELATIO

rat, vt si successores eius eandem gubernandi ra-
 tionem imitentur, periculum nullum turban-
 doram regnorum impendere videatur. Ac iane
 media, quæ ille ad pacem, & concordiam istorum
 Japonensium factam tectam seruandam tuen-
 damq; adhibet, magna sunt & efficacia. Vnum est,
 quod post datam fidem publicam neminem ex
 hostibus è medio tollat; quod non fecerat eius
 antecessor Nubananga; is enim regno aliquo sub
 iugum misso, omnes eius regni Dominos truci-
 dabat: at hic rex non vitam modo sed etiam an-
 nos redditus, quibus honeste & mediocriter vi-
 tam sustentarent, eis concessit; qua in re acqui-
 eunt omnes, & libenter obsequuntur. Alte-
 rum est, quod rusticos, quorum opera & opibus
 ferè sustentabantur regna ad summam inopiam
 redegerit, vt vix necessaria eis suppetant ad tole-
 randam vitam: arma quoque omnis generis il-
 lis ademerit. Tertium est, quod contentiones
 omnes, seditiones, pugnas, & conflictiones feue-
 rissime vetuerit. nam quotquot huius criminis
 rei deprehensi fuerint, omnes vtrinque morte
 multantur. Si qui fuga elapsi fuerint, in pœna
 vices subeunt cognati. hi si defint, serui. Si ser-
 ui non sint, vicinia in qua vixerunt. Si multi sint
 noxij, multi quoque mactantur & in crucem a-
 guntur: sed eadem lege fit, vt multi ad necem
 rapiantur innoxij. Hac seueritate effectum est,
 vt rarissimæ pugnae & dimicationes nunc sint
 in Iaponia. Quartum est, quod in iustitia admi-
 nistranda summa æquitate, nulla habita ratio-
 ne neque cognatorum, neque veterum belli du-
 cum, neque stirpis regiae, neque Bonziorum
 quantum

quantumuis illustrium, utatur. crimenque mox
 ut admissum cognorit: condonat nemini. Cum
 mulieribus impenie addictus sit, nulli tamen
 permittit concubinas. Ea de causa paucis ab hinc
 diebus exulare iussit Bonzium quendam admo-
 dum locupletem, cognatione atque etiam gra-
 du dignitatis Imperatori proximum. Cumque
 ad aures eius peruenisset, omnes hos Meacen-
 ses Bonzios uti concubinis, parum abfuit, ut ca-
 pite multarentur, nisi Gubernator Meacensis
 spondidisset, se effecturum ne quid in eo gene-
 re amplius ab eis peccaretur. Mandavit igitur
 is Bonzijs omnibus, ut quoque mense iureiuran-
 do fidem darent se honestè victuros sub poena
 mortis; superioribus vero cuiusque cætus, sepa-
 ratim, ut promitterent sub poena mortis, se eo-
 rum quos suspectos in hac re haberent, nomina
 delaturos. Quo factum est, ut omnes, si externa
 spectes, magno in metu viuant. Quintum est,
 quod nullos milites, nullos Dominos sinit in o-
 tio degere. Si vacatio sit à bellis, occupat eos
 excitandis magnificis ædificijs, nouis propugna-
 culis erigendis, vel veteribus renouandis &
 muniendis, alijsque operibus magnis ad or-
 namentum Iaponiæ, & nominis sui gloriam
 moliendis. In præsentia certè proximè Meacum
 in vna arce firmanda constat tria millia homi-
 num; & in vrbe Bozacca plus quam centum mil-
 lia distineri: qui labor nullum relinquit vel
 locum vel tempus prodicionibus machinan-
 dis. Sextum est, commutatio regnorum. Vi-
 cinorum enim regnorum Dominos, transtu-
 lit in partes remotiores Iaponiæ. Septimum

E 2 est,

HISTORICA RELATIO

est, quod militibus, præter ordinaria stipēdia nomine militiæ illis in perpetuum adscripta, tēpore gerendi belli quotidianum comēatū omnem ipse subministrat. Vnde fit, vt quicquid vult, eorū operā efficiat. nec hæcenus bellum vllū gefit, quo non ex animi sententia hostē debellarit. vno excepto recenti bello Chinensi, quod lōgissime eius vires excessit. Etsi in Coraião regno adhuc copias magnas alat, vt tuēdi honoris sui causa Chineses ad poscendam pacem cogat. Octauū medium est, quod parū æquus sit hominibus, animo & spiritu plus æquo elatis, quosq; coniectura prouidet post mortē suam noua in Rempublīcā molituros, vel regnaturaturos. Nonū est, quod à Meaco quatuor vel quinq; dierum interuallo, circūcirca, nullū habeat ducem belli vel præfectum potentia vel industria clarū. Decimū & postremū est, quod redditum annuum duorum millionum auri constituerit. His legibus & institutis plane cōfidimus firmam horum regnorum pacem roboratum iri, viamq; opportunam simul parandam ad omniū Dominorum conuersionē. Quem nouum & faustum nuncium ideo ad V. P. hoc scripto perferre volui, vt eo celerius opus maturaret, liberaliq; manu multos operarios idoneos ad tam amplā messē, & iam iam paratam cmitteret. Quod superest, me maiorem in modum V. P. sacrosanctis sacrificijs & orationibus commendo. M E A C O 29. Septemb. ipso Dedicatōnis S. Michaelis Archangeli. 1594.

R. P. V.

Seruus & filius in Christo.

Organtinus.

EXEM